

บทที่ 4

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ผศ.ดร.ณัฐชาณ์ ผาสุข

หัวข้อเนื้อหา

2

- ▶ ความหมายและความสำคัญของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- ▶ กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย
- ▶ การยื่นแบบเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ความหมายและความสำคัญ ของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

3

ความหมายและความสำคัญ

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย คือ ภาษีซึ่งผู้จ่ายได้มีภาระผูกพันต้องทำหน้าที่หัก ณ ที่จ่ายไว้ทุกครั้งเมื่อจ่ายเงินให้ผู้รับ และนำส่งเงินดังกล่าวให้กรมสรรพากร

องค์ประกอบของภาษีหัก ณ ที่จ่าย

4

องค์ประกอบของภาษีหัก ณ ที่จ่าย

5

ผู้จ่ายเงินได้ ประกอบด้วย บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วน,
บริษัท, สมาคม และคณะบุคคล องค์กรของรัฐ อปต
อบจ เทศบาล

องค์ประกอบของภาษีหัก ณ ที่จ่าย

6

ผู้รับเงินได้ คือ ใคร

1. บุคคลธรรมดา
2. ผู้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี
3. กองมรดกยังมีได้แบ่ง
4. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล
5. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
6. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
7. บริษัทจำกัด
8. บริษัทมหาชนจำกัด
9. กิจการร่วมค้า
10. มูลนิธิหรือสมาคม

วัตถุประสงค์ของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

7

1. เพื่อเป็นการบรรเทาภาระให้แก่ผู้มีเงินได้ที่จะไม่ต้องเสียภาษีในคราวเดียวกันเป็นจำนวนมากเมื่อถึงเวลาต้องยื่นชำระภาษี
2. เพื่อให้รัฐบาลมีรายได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
3. เพื่อลดแรงกดดันในการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีของผู้มีเงินได้ และเป็นการภาระหน้าที่ในการตรวจสอบภาษี

ประเภทของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย เกิดจากผู้จ่ายเงินได้จ่ายเงินได้ให้แก่บุคคลธรรมดา
 - กรณีจ่ายเงินได้ให้แก่บุคคลธรรมดาตามเงินได้พึงประเมิน 40(1)-(8)
 - กรณีผู้จ่ายเงินได้ให้บุคคลธรรมดา ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป. 4/2528 สำหรับการจ่ายเงินได้จากเรื่องพืชผลเกษตร หักร้อยละ 0.75 เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ปอ ข้าวโพด อ้อย เมล็ดกาแฟ ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น
 - กรณีที่ผู้จ่ายเงินได้เป็นองค์กรของรัฐ จ่ายให้บุคคลธรรมดาต้องหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 1 ของเงินได้ทุกประเภทไม่ว่าจะขายสินค้าหรือการให้บริการ
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย เกิดจากผู้จ่ายเงินได้จ่ายเงินได้ให้นิติบุคคล
 - กรณีผู้จ่ายเงินเป็นองค์กรของรัฐ จ่ายให้นิติบุคคลที่ต้องเสียภาษีนิติบุคคลให้กับประเทศไทย ให้หัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 1 ของเงินได้ทุกประเภททั้งขายสินค้าและบริการ
 - กรณี ผู้จ่ายเงินได้จ่ายเงินได้ตามมาตรา 40(2)-(6) ให้กับนิติบุคคลต่างประเทศที่ไม่ได้เข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทย ต้องหักภาษีตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากร
 - กรณีที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายให้นิติบุคคล ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป.4/2528 สำหรับการจ่ายเงินได้จากเรื่องพืชผลเกษตร

หน้าที่ของผู้จ่ายเงินได้ในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

1. คำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 , มาตรา 50 , ท.ป.ที่ 4/2528
2. นำเงินภาษีที่คำนวณและหักไว้ นำส่งสรรพากร ภายใน 7 วัน
3. ยื่นแบบแสดงรายการ
4. ผู้จ่ายเงินได้ต้องออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้แก่ผู้ถูกหักภาษี
5. ต้องทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย
6. ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน 40(1) มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับคนต่างด้าว

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

10

การคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย หักเป็นอัตราร้อยละของรายได้

กรณีจ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยตัวเงิน ถ้าผู้จ่ายเป็นธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ได้จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการในประเทศไทย หักภาษี ณ ที่จ่าย ยังคงให้หักภาษี ณ ที่จ่าย - แต่ถ้าจ่ายให้กับมูลนิธิ หรือสมาคมที่มีมูลนิธิต	- ร้อยละ 1 - ร้อยละ 10.0
กรณีจ่ายเงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร ถ้าผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย จ่ายเงินได้ดังกล่าวให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศประกอบกิจการในประเทศไทย หรือจ่ายให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย - แต่ถ้าผู้รับเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	- ร้อยละ 10.0 - ไม่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย
กรณีจ่ายค่าเช่า หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน 40(5) - ผู้รับเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - ผู้รับเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการในประเทศไทย - รับเป็นมูลนิธิหรือสมาคมที่มีมูลนิธิตหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด	- ร้อยละ 5.0 - ร้อยละ 5.0 - ร้อยละ 10.0

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย 11

การคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย หักเป็นอัตราร้อยละของรายได้

กรณีจ่ายเงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม 40(6)	- ร้อยละ 3.0
กรณีจ่ายค่าจ้างทำของ ถ้าผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น 40(7)-(8)	- ร้อยละ 3.0
กรณีจ่ายรางวัลในการประกวด การแข่งขัน การชิงโชค หรือการอื่นใดอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน	- ร้อยละ 5.0
กรณีจ่ายเงินได้ให้แก่นักแสดงสาธารณะ คือ นักแสดงละคร ภาพยนตร์วิทยุหรือโทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ	- ร้อยละ 5.0
กรณีจ่ายค่าโฆษณา	- ร้อยละ 2.0
กรณีจ่ายค่าซื้อสัตว์น้ำ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตและส่วนต่าง ๆ ของสัตว์น้ำ ไม่ว่าจะสดหรือแช่เย็น แช่เย็น จนแข็ง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อรักษาไว้มิให้เปื่อยเน่าในระหว่างการขนส่ง	- ร้อยละ 1.0

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย 12

วิธีคำนวณตามขั้นตอนเพื่อให้ภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50

จ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ไม่ว่าเงินนั้นจะจ่ายเป็นเงินสด ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ ใดๆ ที่อาจคำนวณได้เป็นเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่า ค่านายหน้า

วิธีการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย

1. ให้คำนวณหาจำนวนเงินได้พึงประเมินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี โดยให้นำเงินได้พึงประเมินแต่ละ ครั้งมีการจ่ายคูณด้วยจำนวนจะต้องจ่ายต่อปี

กรณีจ่ายค่าจ้างรายเดือน ให้คูณด้วย 12

กรณีจ่ายเดือนละ 2 ครั้ง ให้คูณด้วย 24

กรณีจ่ายค่าจ้างเป็นรายสัปดาห์ ให้คูณด้วย 52

ตัวอย่าง บริษัทแสนดี จ่ายเงินเดือนให้นายสมศักดิ์ 40,000 บาท เดือนมีนาคม เพราะเพิ่งเริ่มงานเป็นเดือน แรก การคำนวณรายได้ทั้งปี = $40,000 \times 12 = 480,000$ บาท

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย¹³

วิธีคำนวณตามขั้นตอนเพื่อให้ภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50

2. ให้นำจำนวนเงินได้พึงประเมินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปีตามข้อ 1 มาคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา 48(1) แห่งประมวลรัษฎากร กล่าวคือ นำมาหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา

ตัวอย่าง นายสมศักดิ์แจ้งว่าตนเองเป็นคนโสด มีค่าลดหย่อนในส่วนประกันชีวิตปีละ 500 การคำนวณดังนี้

ค่าใช้จ่าย 40(1) 50% ไม่เกิน 100,000 = 100,000

ค่าลดหย่อน – ส่วนตัว = 60,000

- เบี้ยประกัน = 500

- ประกันสังคม = 7,500

รวมค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน = 168,000

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

วิธีคำนวณตามขั้นตอนเพื่อให้ภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50

3. ให้คำนวณภาษีเงินได้รายปี และนำจำนวนภาษีทั้งสิ้นที่คำนวณได้ มาหารด้วยจำนวนที่ต้องจ่าย (ต่อ) ผลลัพธ์ที่ได้ให้หักเป็นภาษี ณ ที่จ่าย ในแต่ละเดือนที่ได้จ่ายเงินเดือนนั้น

ตัวอย่าง นายสมศักดิ์มีเงินได้ทั้งปี = 400,000

หักค่าใช้จ่ายและลดหย่อน = 168,000

เงินได้สุทธิ = 232,000

อัตราภาษีก้าวหน้าที่ต้องเสียคือ 5% 82,000 $(232,000 - 150,000) = 4,100$

ภาษีที่ต้องหัก ณ ที่จ่าย รายเดือน $(4,100/10) = 410$ บาท

4. กรณีมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินได้พึงประเมินที่จ่ายระหว่างปีภาษีให้คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายใหม่ทุกครั้ง ตามวิธีที่ 1-3

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย¹⁵

วิธีคำนวณตามขั้นตอนเพื่อให้ภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50

5. กรณีจ่ายเงินพิเศษเป็นครั้งคราวระหว่างปี เช่น ล่วงเวลา เงินโบนัส ให้นำเงินพิเศษนั้นคูณด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย(ต่อ) มาคำนวณเพื่อหาจำนวนเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี และให้นำมารวมกับเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามปกติ แล้วคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายใหม่

ตัวอย่าง จากตัวอย่างนายสมศักดิ์ข้างต้น เพิ่มเติมที่นายสมศักดิ์ได้รับโบนัสในเดือนธันวาคม 50,000 บาท คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายในเดือนธันวาคม ดังนี้

เงินได้ทั้งปีนายสมศักดิ์ $(400,000 + 50,000) = 450,000$

หักค่าใช้จ่ายและลดหย่อน $= 168,000$

เงินได้สุทธิ $= 282,000$

อัตราภาษีก้าวหน้า คือ 5% ของ 132,000 $(282,000 - 150,000) = 6,600$

บริษัทหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายแล้ว (มีค-พ.ย.) $(410 \times 9\%) = 3,690$

เดือนธันวาคมสมศักดิ์ต้องถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่าย $(6,600 - 3,690) = 2,910$

กฎหมายและวิธีปฏิบัติในการหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

16

วิธีคำนวณตามขั้นตอนเพื่อให้ภาษี หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50

กรณีที่ 1 จ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ไม่ว่าเงินนั้นจะจ่ายเป็นเงินสด ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดๆ ที่อาจคำนวณได้เป็นเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่า ค่านายหน้า

กรณีที่ 2 จ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงาน

การยื่นแบบเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ยื่นแบบ

ผู้มีหน้าที่หัก ณ ที่จ่ายต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด.3 / ภ.ง.ด.53 ตามแบบที่กรมสรรพากรกำหนดและนำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่หักไปส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน 7 วัน นับแต่วันเดือนของเดือนถัดไป

The End